

KLASSIEK

SWEELINCK

450 jaar Sweelinck, door het Gesualdo Consort en Oltremontano. 15/10

Concertgebouw, Amsterdam

Op deze manier mag Sweelinck elk jaar worden herdacht.

In de Amsterdamse Koestraat hangt wel een gedenkplaat voor de schilder en uitvinder Jan van der Heyden, maar niet voor Jan Pietersz Sweelinck, de grote componist die daar meer dan twintig jaar woonde. In de Oude Kerk, waar hij als organist werkte, en waar hij ook is begraven, onder steen 99, wordt de nagedachtenis aan 'de Orpheus van Amsterdam' tegenwoordig levend gehouden door een borstbeeld. Dit alles is te zien bij een speciaal ingestelde Sweelinck-stadswandeling, waarbij men zich kan indenken letterlijk in de voetsporen te treden van de 450 jaar geleden geboren componist.

De inrichters van het Concertgebouw hadden destijds een goed oog voor de vaderlandse muziekgeschiedenis. De naam van Sweelinck prijkt in een cartouche midden op het balkon, geflankeerd door die van zes componerende landgenoten. Daar zitten overigens wel wat Zuidelijke Nederlanders bij, zoals

Orlandus Lassus en Jacobus Clemens non Papa.

Het Gesualdo Consort heeft het lumineuze idee gehad Sweelincks werken te combineren met muziek van diezelfde zes componisten. Speciaal voor het jubileumconcert is een tweeduizend kilo wegend orgel uit België naar Amsterdam getransporteerd, dat midden op het podium prijkt. Het Concertgebouworgel is met zijn moderne stemming niet geschikt voor Sweelincks klankwereld.

Die klankwereld is nog steeds fris en toegankelijk, en komt ook in de Grote Zaal opmerkelijk goed tot haar recht, blijkt wanneer de acht zangers van het Gesualdo Consort *Psalm 150* aanheffen.

Klavocinist Pieter-Jan Belder en organist Benard Winsemius laten horen hoe Sweelincks fantasie op gang kon worden gebracht door een simpel liedje of zelfs een trapsgewijze reeks tonen. Nog majestieuzer klinken twee psalmzettingen, voor de gelegenheid opgeluisterd met cornetto's en trombones.

Hier blijkt eens te meer dat Sweelinck niet domweg de beste componist van Nederland is, maar een man van internationaal formaat. En als het op deze manier gebeurt, valt er veel voor te zeggen hem op zijn minst ieder jaar te gedenken.

Trouwens: in de Koestraat, zo viel in de wandelgangen te vernemen, zal binnenkort een Sweelinck-plaquette worden aangebracht.

Frits van der Waa

GESUALDO CONSORT - ENSEMBLE O.L.V. HARRY VAN DER KAMP